

ACC. N:R M. 8909: 1-39

Landskap: Småland

Upptecknat av: Carl Viking

Härad: Uppvidinge

Adress: Åråkra, Kvåksmåla

Socken: Moghult

Berättat av: J. d. Lantmäst. N. Jonsson

Uppteckningsår: 1943

Född år 1811 i Moghults sn.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mo öbler

s. 1-39

Umma M. 78 A+B

(Teckningar. s. 31-39.)

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Wiking.
 Härad: Uppvidinge. Adress: Furåkra^m Kråkaväla.
 Socken: Ålgåll. Berättat av: F. d. Lust; Nils Jansson.
 Uppteckningsår: 1943. Född år 1811. i Ålgållssocken.

Uppteckningen berör möbler sedan
 1800 = talen början till 1885. m. m.

Vol: 1.

Sidor: 1 - 24.

Kärl 6. Blad teckningar.

1.)

ACC. N.R. M. 8909:1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Obs! Fast jag framhållit farbror Nils med
rätta namn sagemän, så har jag
dessa båndspulvor i friskt minne. Nu
hava de flesta rivits eller avsevärt
ombygts. — Redogörelse för Planritning
nr 1. "Nedra botten." (1. är "fasterkencen" (för-
stugobara au naturlig stenhäll.) 2. är "Fas-
tedörren." 3. är Fastan = (Förstugan." 4. Sörr från
Fastan till vardagsrummet." 5. Sörr
från Fastan till köket." 6. Sörr från Fas-
tan till Säckammaren, (även kallad
"Lundagsstova" enär gårdens f. d. ärriga ä-
gare bodde där, och ledde till störs-
ta delen au innatura från gården.)
7. "Trappa till våningen." 8.-9.-10. fönster
på vardagsrummet." 11. Sörr från
vardagsrummet till köket." 12. är
den stora, öppna spisen." 13. är kökspisen.
Forts!

2.)

ACC. NR. M. 8909:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"14. är bakugnen." "15. Sörr från köket ut i
det fria." "16. Kökspänstret." "17. Sörr mellan
stora och lilla köket, det rishuämunda
även kallat "Lunnabaggs köket." "18. Sörr
från köket ut i det fria." "19. Kökspänst-
ret." "20. Sörr mellan köket och Säckam-
maren." "21. kökspis och bakugn vid x." "22.
spis i Säckammaren." "23.-24. fästes

Obs! Jag skall nu redogöra för möb-
lernas placering i rummen och kö-
ken i början av 1800-talet. Ty jag kan
det ty mormor (Luranna Orlandssdotter)
vilde mig det många gånger. Obs! I
alfabetsk ordning börjar jag med
vardagsrummet. Se planering nr 1!
"a. Hörnskåpet." "b. Mattavlan, som sattes
framför spisen då familjen skulle äta
Forts!

3)

ACC. NR. M. 8909:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

helst mörka vinterkvällar. "Vi behåva
 se ä eldslyset från spisen; hette det.
 "c. d. 2 styck skyltbolar." e. en h. Pinnasoffa
 som om dagen fjäwade, som sitt platt.
 "Var så god & sätt ner dej på soffelocket,
 då håller & sitta på," hette det. Om natten
 kunde d. medelstora personer ligga
 i "Pinnasoffan" När ha dragut. "f. g.
 ytterligare 2 styck skyltbolar." h. är fers
 och most gemenskap "Händsäng" (bed
 säng, som ej gick att skjuta sakman
 varken från ändan eller sidan.
 "Händsängen" kunde stundom vara om-
 given av ett spallakar, som på
 skämt hette "svunden," för si då
 dra di för sänga, när di ville ha
 sitt roliga för sej själva, som in-
 tet angick oss. hade min mor.
 Folk!

4.)
ACC. NR. M. 8909: 4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"i var en "Johan Bern klocka" ifrån golv till tak. Någon gång stod det "Mora" på siffertavlan. Så var uret inköpt från Mora i Salama, men "Tadralet" var av någon bysmickare." "J. var käre far med klaffabyra; var i han förvarade "ett mycket gräpapperen, jämte reverser m. m." Dit fick ingen obehöring närva in, för far själv hade hand om "Byrånyckeln." K. L. äter 2 styck styckskalar." "m. u. vora far och mors "klädkistor" i vilka där förvarade "den fina körkespassen." Obs! Men efter tiden 1850. sattes kistorna en trappa upp på d. m. k. "Mellakammaren" och ett gulmålat "slagbänbord" med 2 lämnar fick inbaga kistornas platts i vardagsrummet.

Fösk!

5.)
ACC. NR. M. 8909:5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"o. p. efterligare r. styck stultolar." "q. var mors
"Sraghista" (En mindre) Samscheffanier. "r.
var åter en "Ständräng." "I den brukade
husets r. vuxna döttrar sova, "Så far
och mor kunde kontrollera att obe-
höriga fästmän ej fånga tillträde,
"men vi smöj oss näj te våra pojkar
& di te oss ändå," sade mormor.
Obs! Vora barnen i familjen mind-
reåriga; så fånga dem lägga tillka-
pa i "Ständrängen" tills vi skulle
läsa för prästen; men ren fånga ej
pojkar och flickor sova tillhåpa,
krafts dan vora stycken. När de
före konfirmations tiden sova till-
håpa, så låga pojkarne med hu-
vuden åt ett håll och flickorna med
huvuden mitt emot med fötterna

Folk!

6.)
ACC. N:R. M. 8909:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

rot varandra. Set hette att "Ligga
slackfötet" "s. t. äter ett par stolar." "u. åte
en pinnaroppa." "v. H. "äter 2. stolar." "y en
s. h. "Skänk" (= Nubidus Bupé.) "L. farfars
huggskubb." såvitt han var änkenman
och bodde och åt hos sannen. "ä. var
en ställning från golv till tak med
hyllor på vilka förvarades diverse
husgerådskaker; underst på golvet
kokkärl av koppar, järn och gul
malin Tex. "Malungryper." Ställningen
hette "Karakyllan." (= Troligen hälett
av det gamla svenska "Karele,"
som betyder kärl." Alltså egentligen
"Kärlhyllor." "ä. var farmors eller mor-
mors "Kärdepall." Obs! De gamla hjälpte
barnen i det arbete som orkade om
och som hade s. h. "Ludantag." fort!

7)

ACC. N:R. M. 8909:7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"ö" var en Hyselbänk, men på sommaren
flyttades den ut på präsklagen tills man
skulle "Pörja köra in säd, då den
återfick sin föra plats. Obs! Vi gå nu
till köket. Vi följa nu h. h. "Kosa affe-
betet." "A. kette skafferiet." Ser förwa-
rades om sommaren diverse mat-
varor å de inbyggda hyllorna och
nederst å golvet kokkärl. Obs! Obs!
Man lagade mat och åt i köket
från och med 1^{sta} Maj till 24de okto-
ber det märke vi. "B. är en skrubbi
vilken ved förvarades." "C. är en laggad
vattensä om 50 liters rymd; den bär på
"sästänga" av 2 pussar från brunnen."
"D. är en handkvarn å vilken maltes
"Grönsjöl, korngryn, samt brassades
mat. till dricka och enbär till enbärsöl.

Folk!

8.)

ACC. N.R. M. 8909:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8. "En med lock försedd Lär delad i 8 rum.
i dessa förvarades koksmjöl, gryn och
salt." "F. En riltunna och 9. "Fläckkast,"
men efter 1^{sta} maj flyttades dessa 2. En
uti "Säbba" för hi där svalare, så de
ej härnade på port kovel & rilt." 10. var
Matbordet, som kunde fällas upp efter
behov, ty det var ett "slaglämbord."
11. var en halvmanformad bordski-
va fäst med 2. gängjärn i väggen,
så skivan kunde fällas upp och
ner. När bordet gäquades, så var
det ett med gängjärn försedd "stöd-
ben på skivans andra sida, som
höll henne upp. Vid "Helvmännen"
fingo småbarnen äta, helst om
man hade främmande arbetsfolk,
"så fingo ej barnungarna sitta vid
Forts!

9)
ACC. N.R. M. 8909:9.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

spora bordet. Obs! Obs! Jag har b.a.
tecknat en s.k. "Ståfaknubastuva" den
vart byggd i liggande rummet, fick
stående kläddel av träder och listan-
kring 1845. Vart då struken med trä-
bjära i vilken blandats Rödberg. Rost
och ombyggdes 1940. fick nya fäster
och tak av lertegel 1890. Har varit öde-
stuga sen 1900. Jag minnes stugan i sitt
gamla skick från mina pojår. Obs! Nu
säga häglände "Ståfaknubastuva" huru
skola vi förstå det? Märk noga! På
östra gaveln 2. knutar. Så var den från
botten finkad vägg där stora vardags-
rummet slöt, rumma 4. Mer en sådan
vägg där stora köket och förstugan
slöt, alltså 6. knutar. Lägga vi här till
västra gaveln 2. knutar, så ha vi 8. styck.

Obs! Vi ha ännu en och annan sidan bord-
stuga här i Träksmåla; men lam äro
delvis ombyggda, men rummen äro de
samma; liksom dessa stugor äro sen
tiden 1825-1840. — Obs! Sam Häglärde
ser, så har jag tecknat en hel del av
de möbler, som finnas upptagna i
Möbelskiss och planritning N:o 1. Frä-
gelistan uppmärkas ej till detta ar-
beke; men jag vill visa hursdana
denn säga ut. Gagnar det intet, så
kan det väl intet skada. Jag min-
nes de äldriga möblerna sen poj-
ären och åtskilliga finnas kvar än-
nu. Jag skall i följande närmare
redogöra för dessa möbler. — N:o 1, vi-
sar "Hörskalet." Vi se framsidan. Skä-
pet var av fur stundom amälat.

11.)

ACC. N:R. M. 8909:11.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skåpet hade förutom botten 3. Triangel-
formade hyllor, vilka berodde på att
det var ett "Höruskåp." Detta skåp er-
satte ofta "Skänken", liksom den nu-
tida Bufen ersätter den gammaltida
Skänken. — På hv. N: 2. "Mattavla".
Det var ett rektangelformat bord cirka
2. alnar långt och 30. tum bredt. Bordskri-
van vilade på en 6. tum bred steg för-
sedd med 4. ben. På ena långsidan
var en lida att skjuta ut och in. I den
försades de hemsmidda "Mattkiv-
na och de hemgjorda träskederna,"
men gafflarna då? Oj! Ända till tiden
omkring 1890. gagnades i våra bäncker
i vardagslag venstra handens 5. raka
gaffel. "Opraktiskt och Ohygieniskt." Med-
ges villigt; men det var dock så.

På vinterkvällarna när man åt i gammal tid, så lyftes "Mattavlan" fram för den öppna spisen, så "man såg an eldslyset, så fanns ej papagen eller elektrisitet i mänsklighetens tjänst. man fick kasta ett "Törspån" (littt järved.) i brasan, när man ville hava det ljusst. För fog platts längst åt höger vid tavlan, den kummadren, så husets vackra söner och döttrar. Vora dam mindreariga, så pinga dam stå till bordet. En av dem skulle högt läsa bordbönen före maten en annan bordbönen efter maten. Senna vackra sed är nu nästan bortlagd. det tycks vara skamligt att tacka Givaren av alla goda gåvor. Säremot är det populärt hos oss i nutid att rusa till

maken, som svince till han. — Maken
åts under pyttvad, ty "maken skulle käft-
pa munnen". Näst familjens barn
hade fjänare och dagverkarer sin
platt. Obs! Givetvis var "Mattavlan" ej
det enda bord varå mat serverades;
det skola vi se i det kommande. —
Så ha vi N° 3. en äldrig stultstol med Björn-
klor i fötterna, sittsen var klädd med
gult skinn och stoppad med "kryl-
lat svinhår" en fin stol på sin tid.
N° 4. En enlare stultstol av fur eller björk
ofta amälad. — N° 5. är en egendäm-
lig stol proligen äldsta typen. Den var
av en grav, ihålig, trädstam i ett
stycke. Sittsen rund var diffogad re-
dan och fäst med små tränaglar. Sena
stolstyp var jävelig redan under mina

14)

ACC. N.R. M. 8909:14.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

pojkar. Givetvis fanns det flera stols-
typer hos oss i äldre tid. Frå ha vi N:o 6.
"Stormors kardedall"; gagnades ännu
av småtingar. N:o 7 visar oss en s.k.
"Pinnasoffa" b. a. från mitt vardans-
hem. Den 100-åriga soffan finnes
ännu i Rökemåla, Kräkemåla-
socken. Dessa soffor hade en längd
av 3 alnar inom stammarna. Den
minsta delen kunde dragas ut på läng-
sidan, så g. medelstora personer
kunde på sovsplatt. Om dagarna
lades läter sovsplattet dit, så de
fick några personer vid behov
sittsplatt i soffan. — N:o 8. Vi-
sar en gammaltida s.k. "Händ-
säng" 3 alnar lång, men temligen
bred. Dessa sängar kunde varken dragas

15.)

ACC. N.R. M. 8909:15.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ut från läng eller portidorna, som
voro, som dom voro. På skämt kalla-
de man dessa sängar för "Kalkhager."
Obs! Ej alltid hade för och mor sparla-
kan omkring sängen; endast rika bän-
der beställa sig med denna tyartikel.

— N° 9. Finns en Johan Bern-klaka,
som ansågs goda ut på sin tid. Sam-
sloga varje finna på "Skalle" (ett
halvklott) av gul metall, så det kläng
i rummet. Urmakare J. Bern flyttade
hit i medlet av 1700-talet från Jönköpings-
Län. Här finnas efterkännande av
släkten Bern både i Fagerhult och Kråks-
måla socknar; och dessa män-
när äro mycket mekaniska och bära nam-
net Bern. Här har och finnas klackor
med inskriptionen "Mora" på biserkollan.

16.)

ACC. N.R. M. 8909:16.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Salvarlarna sadet vara skickliga
 urmakare på sin tid." Vidare har
 här funnits lika långa klockor från
 Wirsrumspacken i Kalmar-län. Dessa
 klockor hade, liksom "Mora" stora, runda,
 vita vinstavlor. Wirsrumboarna vara
 på den tiden också skickliga urmakare.

— No 10. Visar oss en s.k. "Snedklaffa-
 byrå" som var huspandens privata egen-
 dom. I byran förvarade borden sina
 pengar, sitt silver och sina "Gäspapper"
 och reverser m.m. "I Ländaläden"
 förvarades "äkta holländskt Poshaps-
 pulver, samt litet vitt (Pervenck) Sete sa-
 des att rika bänder, som "kall sig till"
 Kan även förvarade sin svartkaut-
 bote i Ländaläden. När klaffen var utförd
 så understöddes den av 2 utdragvick.

17)

ACC. N.R. M. 8909:17.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jag liknade registren i gammaltida kyrkorgel. Till "smedkläppalyran" bar jag skädes nyckeln. — No 17. visar en gammal "kläckista" även kallad för "strängakista". Kistan å tekningen var min faders. Kvinornas kistor voro likadana, men litet mindre. I varje kista var en liten låda med lock. denna låda benämndes för "kistkläddika". I den förvarades silkes-schaktel, silke-holdduk, fina vantar och handskar m.m. Tiden omkring 1850 fingo dessa kistor platts en trappa upp på d. s. k. "kläckammaren". Kyrkostasen som dittills varit förpackad i kistan hängdes bland andra kläder å väggen. Gmitte minne brukade bönderna förvara i bemälda strängakistor konungsrämbar,

18.)

ACC. N:R. M. 8909:18.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sprit, och tilltugg till att bjuda sina vännar,
N:o 12. Var stugans finbord ungefär 4. alnar
långt, foten påminner om samma
typ, som i vanlig hyvelbänk med
slår och kilas. Att ben eller tvärslår
 varit vackert utskurna veta vi intet.
I vardagslag var inga dukar på bor-
den, men vid högtider lades ^{på} hem-
vända drälldukar. Vid smärre ka-
las placerades gästerna vid detta bord,
likaså familjen t.ex vid jul, Påsk och
midsummar. Obs! Obs! Jag har färg-
lagt alla möblerna, men vi må veta,
att rimplare möbler ej vore måla-
de i gammal tid. Pyrologen var dyp och
det var förenat med mycket arbete
att "kondriva färgerna". Suck! —
N:o 13 visar ett stort rundbord, skivan kunde

fällas om man å kunnas undersida utdrag
en pinne. Stolpen xx var ofta av svarvad
måttbjörk, fötterna vara 3. fastän
jag blott kunnat bekväna 2. Dessa bord
vara förnäma och ofta vackert hand-
polerade. När kaffe kom i allmänt
bruk, och man hade kaffebjudning-
ar, så brukade kaffet serveras i det-
sa så dukade bord, som fick nam-
net "kaffebordet." — N: 14. Vid tiden 1860
märktes en delvis omöblering i
våra orters bondhem. Vi se ett litet
s.k. fönsterbord med rektangelformad
skiva vilande på 2 stycken vilken 4 ben
vara intappade. Dessa bord kunde
vara av flammig björk eller rosig
gränsvälsal och vackert polerade; vara
dom av fur, så vara dom målade.

20.)

ACC. N.R. M. 8909: 20.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N° 15. visar ett fönsterbord runt och med samma egenskaper, som förut bevälda rundbord (= kaffebord.) På dessa vid fönstren placerade bord sattes Krukvärter, likaså på de dåtida, breda fönsterbräderna. Obs! Att omföreling delvis börjat då "Rundbord och Fönsterbord" började tillkomma. — N° 16. Visar ett gammaltida "Slaglännaabord." Ena lämmen oppfälls och understödd av en s.k. "Bordsgrind." Vid behöf kunde även andra lämmen fällas opp på samma sätt; man kunde då sitta åt 14 personer vid bordet; h. ex vid klätteröl, eller bryningssjäll av, Lin. Vid varje ända av bordet var en lida att draga ut och in, efter behöf. Dessa bord finnas ännu sparsamt hos oss.

27.)
N° 17. Visar en gammal tidig lambyrå
som hetar "Bragkista". Den var vid
ungefär samma storlek, som nuti-
da lambyrå. Det fanns ingen klapp
att fälla ner; endast 2. lådor att
effter behov gagna. Samliga "Bragkis-
tor" voro av flammig björk, vackert
hanpolerade och avåpnade prydda
med en sådan spegel, som N° 15.
visar. Givetvis var det endast rika,
som bestodo sig denna byrå. —

N° 18. visar en äldrig "Skänk". Den är av
fur och gulmålad, samt försedd med
2. förrar och 3. hyllor och 2. små lådor
överst inuti "Skänken". Som skänken
motsvarade nutida "Bufé" har den
fyllt stor del utrymme av rummet. —

N° 19. Visar ett s.k. "Kallomämbord" i per-

29.)

ACC. N.R. M. 8909:29.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

spektiv. Dessa 2. "kalumänar" satta till-
hopa bildade ett stort rundbord, som
kunde gott gångras vid mindre ka-
lar. Senha bordtyp har tillkommit
hos oss i senare hälften av 1800-talet.
N:o 20. Visar det stora "Långbordet", som
inbars vid bröllop begrävningar och
husförhörskalar. Bordet var duntungen
av ek eller kärpjur och amälte. man
dukades med stora hemvävda vita
grälldukar. Bordet uppbars av 2. m.h.
"Bockar, se 1-2. Man satt till bords i
"Långsäken" x, som ock avtecknats. Obs!
Sista gång jag såg gäster vid lång-
bordet 1887. hemma i Husförhörskalar
hos min fader, som var av gamla
stammen. ————— N:o 21. Visar den
gamnaltida "Karkällvan." Obs! Varkil

23.)
dena gagnades visar de många oli-
ka kötskärnen. Obs! Jag minnes ej "Ka-
rahöllan" hava plattsinne i stora
vardagsrummet. Ty jag rågi min
oppvärt några "Kalahöllor", men dem
voro upflyttade i köken. Tyllan be-
ver ej vidare beskrivas, ty den talar
för sig själv. — N: 22. Visar ett
fällbord i halvmånform fäst i köts-
väggen. Skivan var förbedd med 2.
gångjern. När bordet fälldes opp, så
var å undersidan en kätta av en läm-
ligen bred bräda och förbedd med
gångjern, så han kunde anpassas
efter förhållandena; dessa bord
hava varit på i våra öster. —
N: 23. Visar ett matbord, sen före 1850.
Bordet hade 2. stora, halvmånforma

24)

ACC. N.R. M. 8909:24.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

de skivor. Skivan A. Visas oppfädd
mot köksväggen B. men kunde fällas
ut med stötkan C. som hade ett kraf-
tigt gängjern. Det är svårt att peckna
dessa bord riktigt, men vi få tänka
oss in närmare i saken! — Se ha
vi n:o 24. Den gamla handkvarnen ä
vilken maltes grötmjöl korngryn
m. m. I min oppvärt blev kvarnen
flyttad ur köket och ut i "Vagnka-
den." — Dessa gamla kvarnar torde vara
så väl kända att dess enkla kon-
struktion ej behöves beskrivas. —
Försök nu att passa in de gamla av-
tecknade möblerna på sina platt-
ner enligt Möbel och plankitt n:o 1.
Obs! Men miss att dessa upp-teckningar
varierade något; litet olika i olika hem.

ACC. N:R M. 8909: 25-30.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Earl Wiking
Härad: Uppvidinge, m. f. Adress: Juråkra & Kråksmåla
Socken: Ågshult, m. f. Berättat av: Fd. Lantbr. Nils Jansson
Uppteckningsår: 1943 Född år 1877 i Ågshultssocken

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen utgör omedelbar
förtäring av Vol: 1. Möbler.

Vol: 2.

Sidor 25: — 30.

Kartill 2. Bladsäckningar.

Skriv endast på denna sida!

25.)

ACC. NR. M. 8909:25.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Obs! Jag står nu bevakande om jag skall "måblera" "Sickammaren och Lilla köket" som när den innehades av "Udantagsfolk". Eller då sådana ej finnes. Då "Sickammaren" var fjurrum och "Lilla köket" två rum och kök. Obs! Obs! Vi få veta att en trappa upp fanns flera rum, så fjurrum saknades, ej om rätt "Sickammaren" länktes jämte "Lilla köket" innehades av "Udantagsfolk." Vart möbler i regel voro få och enkla, se vidare plan-skissen!! Vi skola nu se det enkla möbelsmånget hos "Udantagsfolket."
1-2. De gamla "Klädkistor." 3. En skänk.
4. En säng. 5-6. Tvänne stolar. 7. Ett kömskåp. 8. en soffa. 9. ett slaglänmbord. 10. 11. äter l. stolar. 12. En lång klacka av något

26.)

ACC. N.R. M. 8909:26.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

av de 3. f.d. antatta farikaten. 12. åter
en säng. 13. En Mattavla. 14. Farfars hyvel-
bänk och snickarsverktyger. (Räknet)
15. ett matbord 16-17. tvänne stolar. 18. Skof-
periet. ——— Ös! Vi gå nu i från
förstugan en trappa upp! Se möbel
och planritning N:o 2. Ös! Jag skall
nu redogöra för planritningen till vä-
ningen. 1. Fönster. 2. Östra förstugan. 3.
Sörr från förstugan till "Nattstova."
4. Sörr från förstugan till "Klädkam-
maren." 5. Sörr från förstugan till "Fris-
arekammaren." 6-8. Fönster. 9. Sörr
mellan "Frisarekammaren och Gada-
ben. 10. Spis. 11. fönster. 12. Spis. 13-14-15.
fönster. 16. spis. 17. trappa upp till vinden.
Möblerna på "Nattstova" a. Tvättkar-
mod = (motvarade nufida Lavoar.)

27)

M. 8909:27.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

b. c. fvenne stolar. d. vanlig piensoffa. e. fjätter-
bord. f. ständräng. g. Galuar lång sittsoffa
med stoppad ritth. Gick ej att draga ut.
h. i. åter fvenne stolar. j. ständräng. k. fjät-
terbord. l. soff. m. n. fvenne stolar. o. mindre
gardrob. - "Klädkammaren." p. q. försök
med "Klädkistor, som vid tiden
1850. blewa flytta dit från stora
rummet å nedre botten. Obs!

Fanns det tjänstefolk å gården så hade dräng
och piga sina kistor vid r. s. förövrigh
inga möbler utan kläder hangt på väg-
garna. Vid f. låg en stor läm på 2 "böcker"
= (pallar) På den lämnen låg uppstapp-
lade fjäderbostrar, fjädderynar päcken,
ryar och pärskinuspällar opp till taket.
Obs! Men endast i förmogna Baudhus!

28.)

ACC. N:R M. 8909: 28.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Wiking
 Härad: Elfvildinge, m. f. Adress: Furåkra, Träkända.
 Socken: Ålgö, m. f. Berättat av: F. d. Lantbr: Nils Larsson.
 Uppteckningsår: 1943. Född år 1877. i Ålgösocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

u. var ett stort "Linneskåp" från gamm
 till bak. I förvägna bandhem var
 detta skåp fullpackat med hemvån-
 da strödukar, lakan och handdukar, samt
 skjortor och parkar, (samlinsen.) Så var
 det i mina pojkar. — Så komna
 vi till sist till "Friarekammaren", som
 säkerligen haft mycket att berätta
 om den kunnat kala. fanns ej några
 kvinnor i familjen, så valde dock
 bemälda kammare pinnrum.
 Nu skall jag redogöra för möblerna
 i "Friarekammaren" v. Trättkammad. 2. 9.
 tvänne stolar. & ett fönsterbord.

Skriv endast på denna sida

29)

ACC. N:R M. 8909:29.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Wiking
 Härad: Uppvidinge, m. f. Adress: Furåkra, "Präksmåla."
 Socken: Älgshult, m. f. Berättat av: F. d. Lantbr.: Nils Jansson
 Uppteckningsår: 1943. Född år 1877 i Älgshults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ä en sång. Ö. Ett medelstort bord. —
 1-2. Tvänne stolar. 3. en vanlig soffa.
 4. En mindre skänk. (Obs! ä ett s.k. "klädrag" (Sraghista med spegel.
 5. Ett runt, s.k. "Kaffelbord".
 Obs! På denna speglar som teckning
 n: 26, visar har icke varit någon an-
 män vara hos oss, ty den har
 tillhört "bättre familj" och är inköpt
 på auktion. — Obs! Teckning n: 27
 visar en gammaltida "Långsof-
 fa." I byn Lindshult "Präksmåla"
 finns 2. exemplar väl bevarade.
 Sett ena hos F. d. Lantbruk: Arvid

Skriv endast på denna sida!

30.)

ACC. N:R M. 8909:30.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Wiking.
 Härad: Elfvärvidinge, m. f. Adress: Furåkra "Kraikvåla".
 Socken: Högbo, m. f. Berättat av: F. S. Lantz; Nils Jansson,
 Uppteckningsår: 1943. Född år 1877. i Högbo, m. f.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jansson. det andra hos Fröken Hulda Johansson. - No 28. Visar en gammal fida s. k. "Tvättkamod." som svarade mufida "Lavaar." —
 Ja, nu har jag upptecknat inte mindre än 28 olika gamla möbler. Frågelistan uppmannas jussis inte till teckningar. F.ö. ära dem mycket tidsärande, men jag vill att Högbo skola se hurdana våra gamla Bandmöbler säga ut från bemälda tidvärn. Plöja!

C. W. I. G.

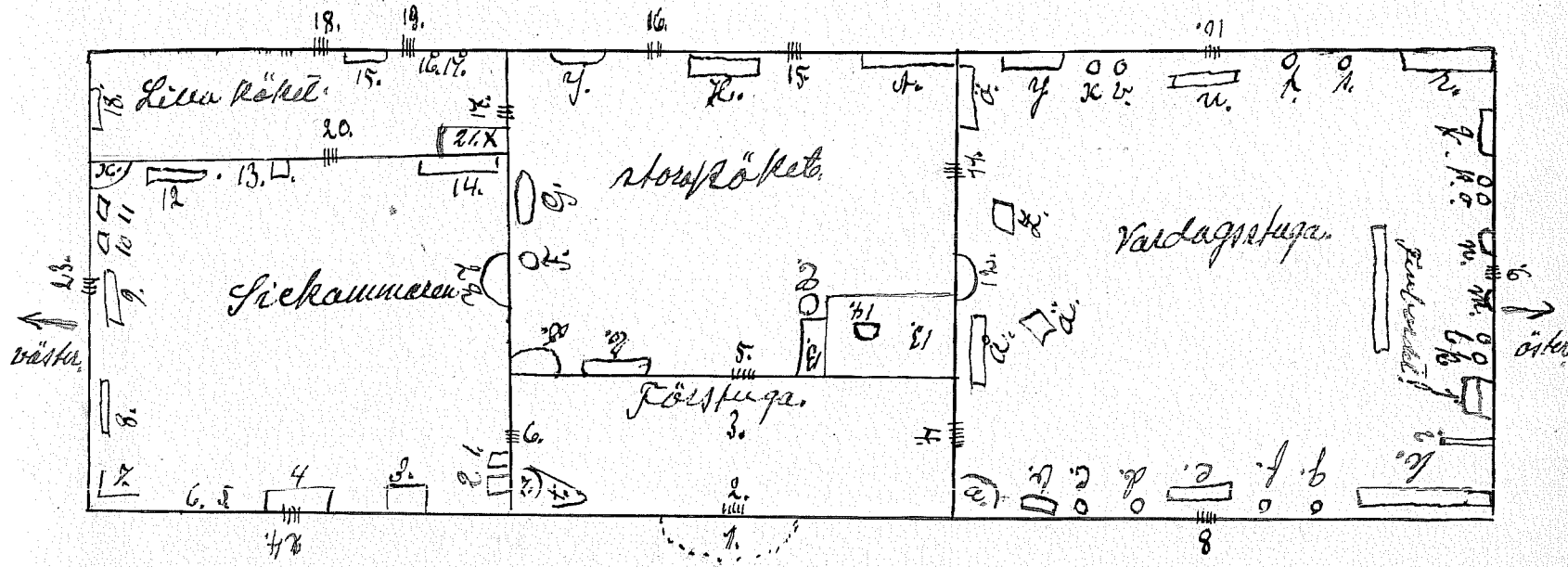
Skriv endast på denna sida!

M. 8909:31

N° 1. Planritning över mansgårdsbyggnad nedre botten.

Byggt 1811. i Krokshult, Klghults socken, Kramobergs-Län.

Obs! i k. "8 = Krukastuva" (stor bondgård.)

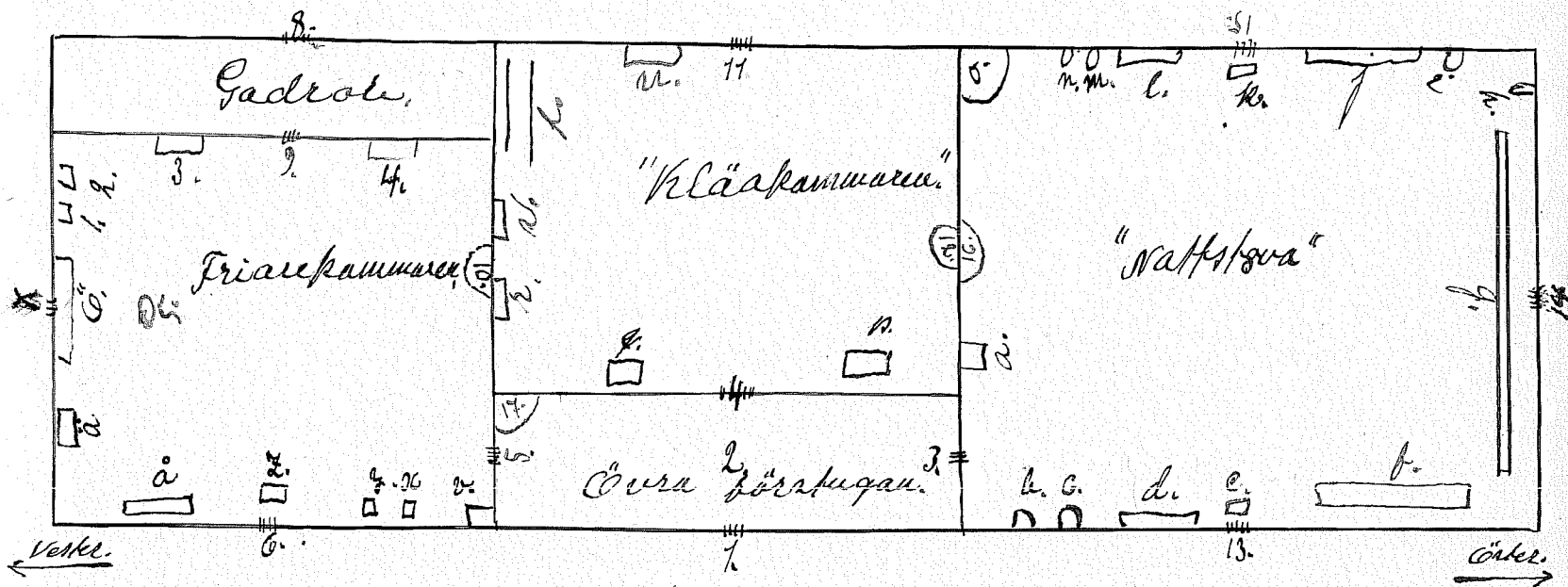

Obs! Planskissen över möblerna infattat i kammare.

Obs! Dessa gamla bondstugor byggdes "Solrätt" s. v. s. gavlarna åt öster och väster, se pilarna!

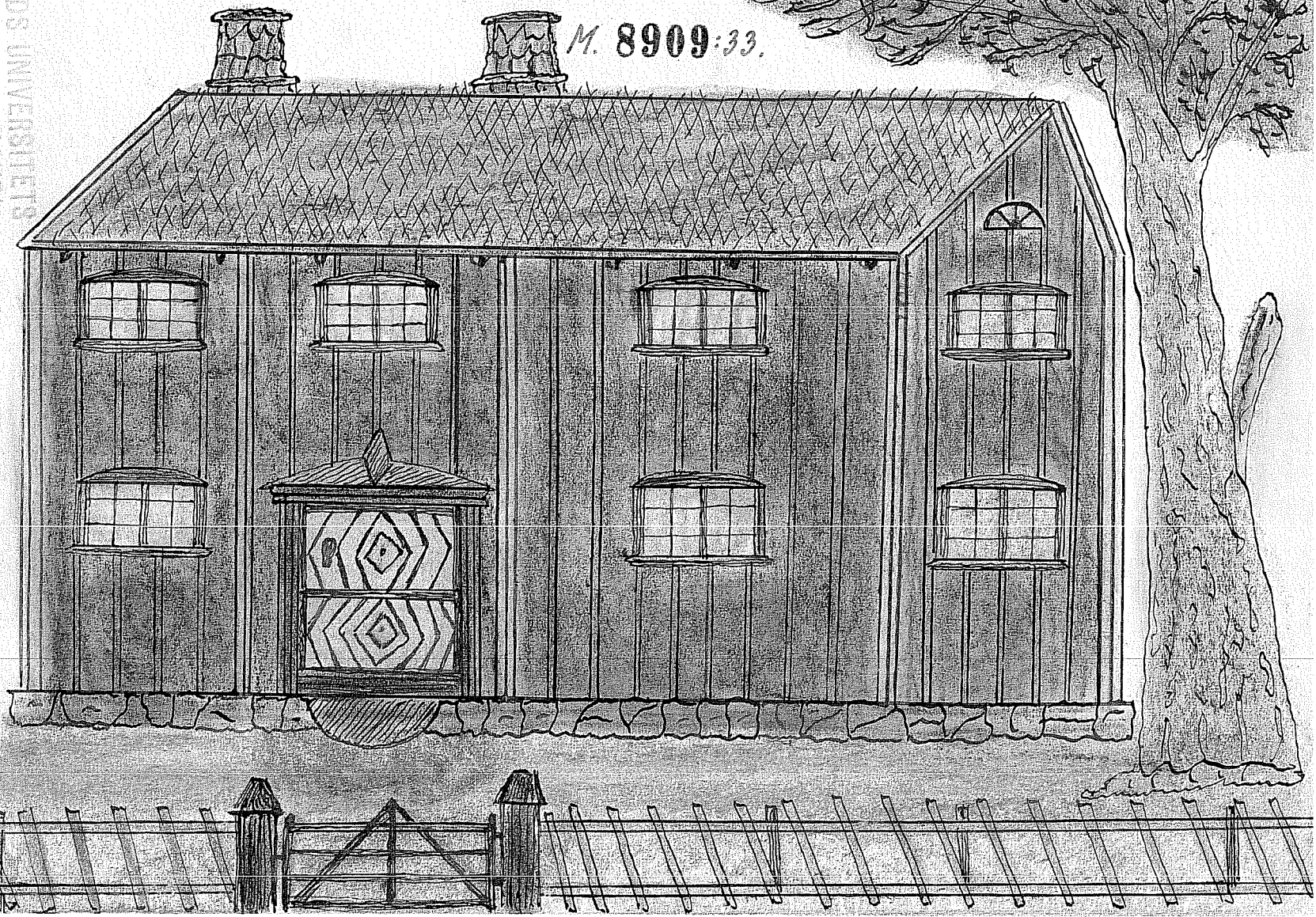
N° 2. Möbel och Planritning på våningen till bemä-
da Brandstuga.

M. 8909:32.

Sett uppe av Nagan till plan-
riktningen, s. k. "Rättaknutstora."
Från 1795. till 1940. Kråksmåla.

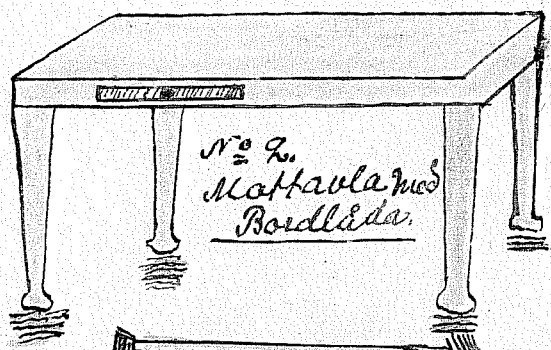
M. 8909:33.

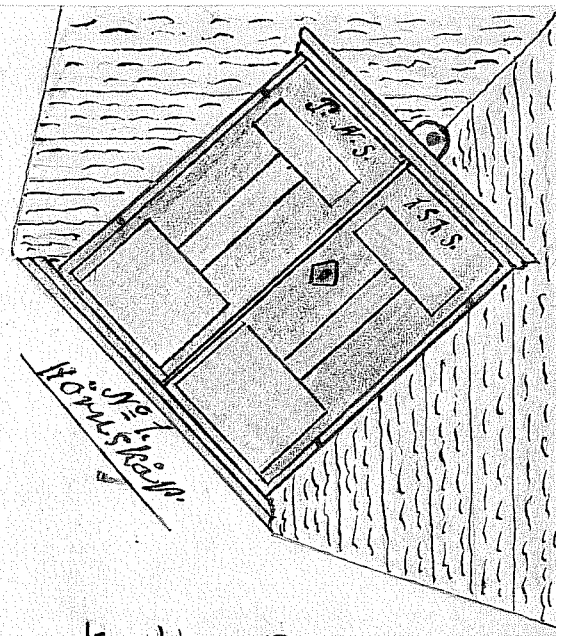
UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 8909:34. Från 1829.

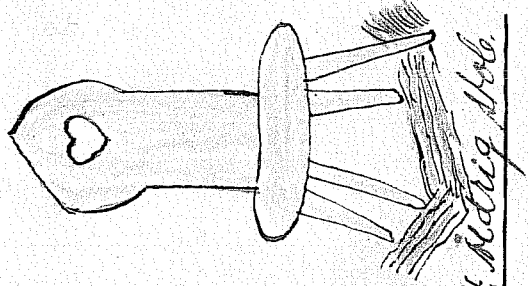
N° 3. Gammal
"Styktol." Läder-
klädd ritts' och
s. k. "Björnföttes."

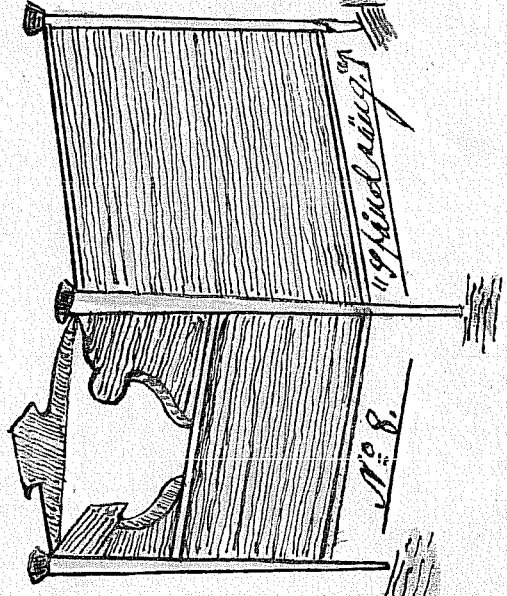
N° 2.
Mottavla med
Bordlida.

N° 1.
Körstol.

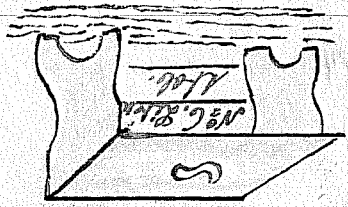
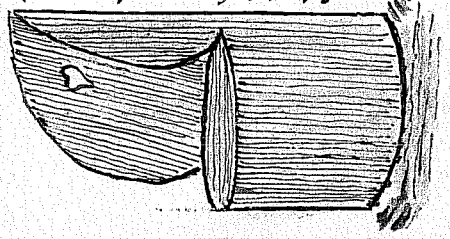
N° 4. Hög, hög.

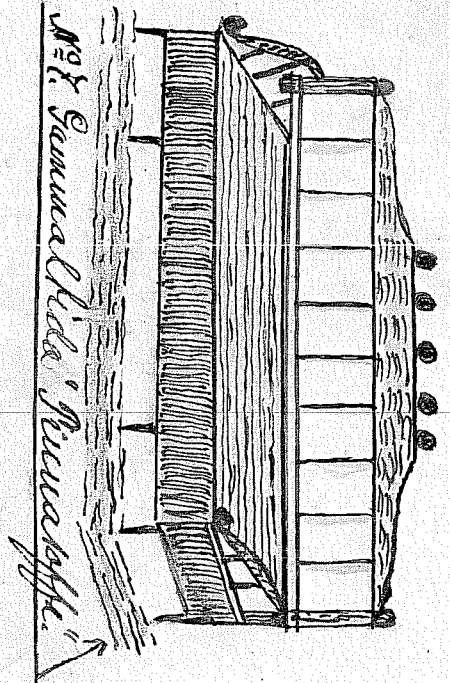
"Hög högt"

N° 8.

N° 5. Hög, hög
i Kåtegrändskan
med hög, hög
Läder i mitten
an färdig i gån.

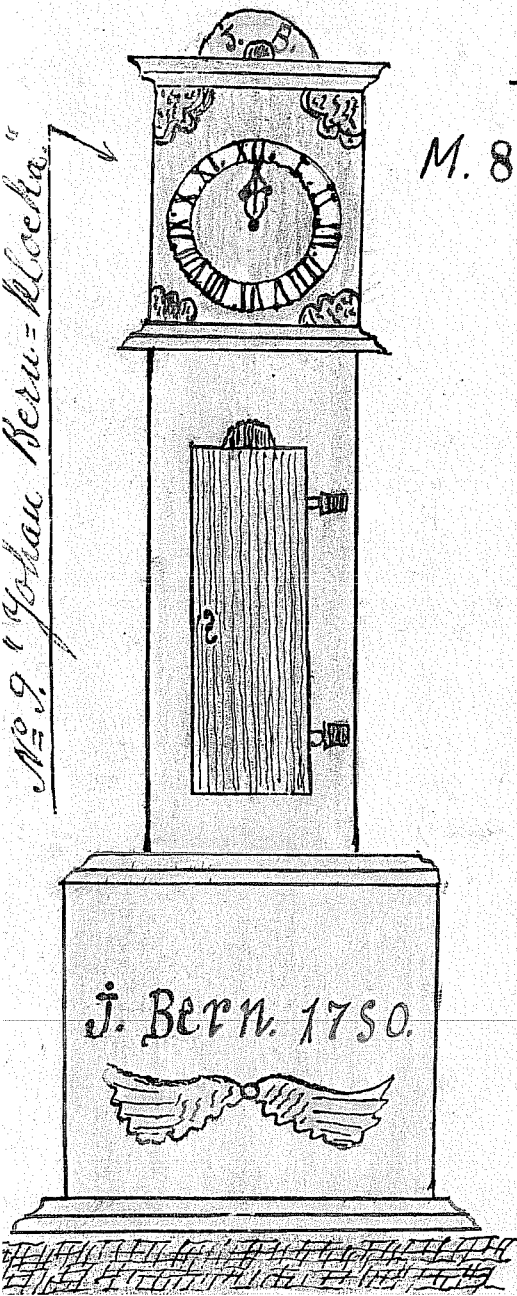

N° 6. "Hög högt"

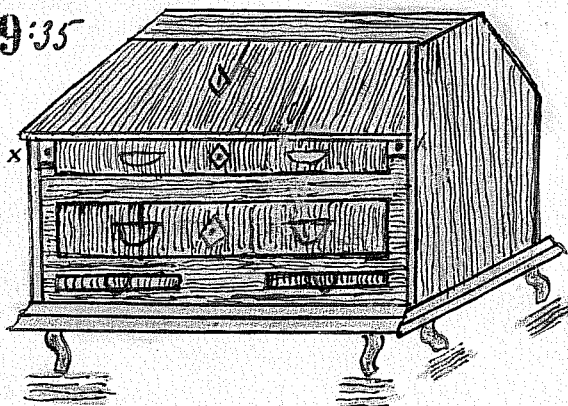
N° 7. Gammalida "Pucara" etc.

Nº 9. Johan Bern = klocka.

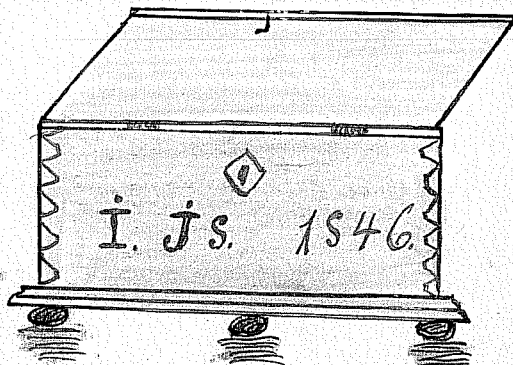

M. 8909:35

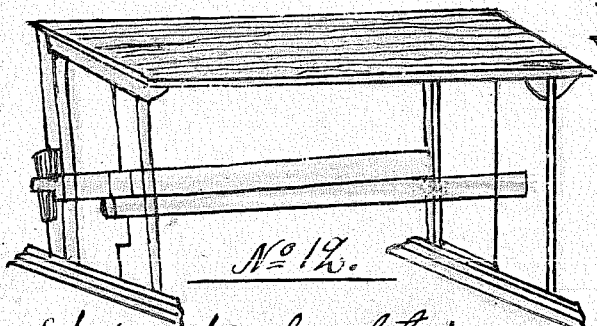
Nº 10. Äldrig "Smedklaffabyrå."

Nº 11. Äldrig "Klädkista." Lockett öfver.

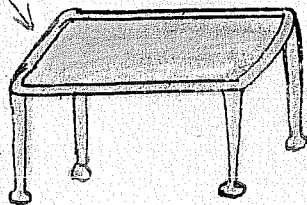

Nº 14. n. k. "Fensterbord" sen 18 60. Hemarbete.

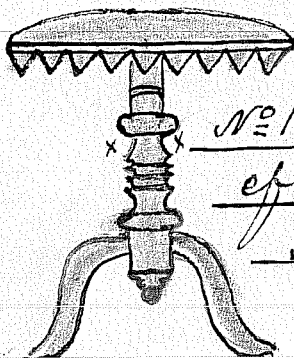

Nº 12.

stora finbordet i vardagsrummet.

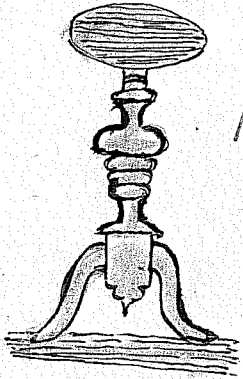

LUNDS UNIVERSITETETS
FOLKMINNESARKIV

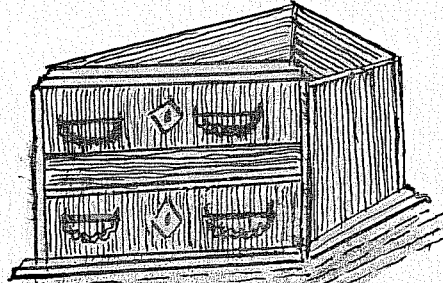
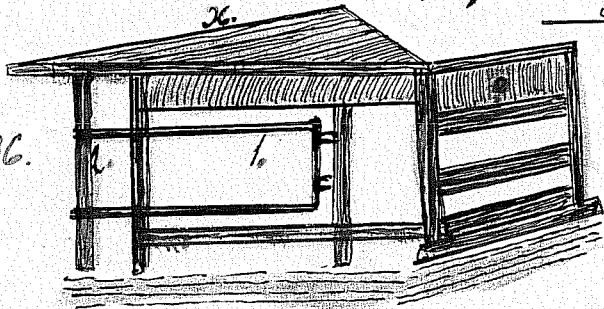
Nº 13. Stort "rundbord" fick
efter tiden 1850. ersätta
Finbordet Nº 12 i våra Bandben.

N° 15. Litet "fönster-
bord med oval skiva,
hemskapat 1870.

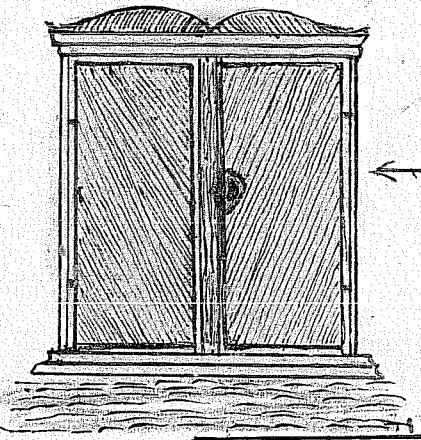
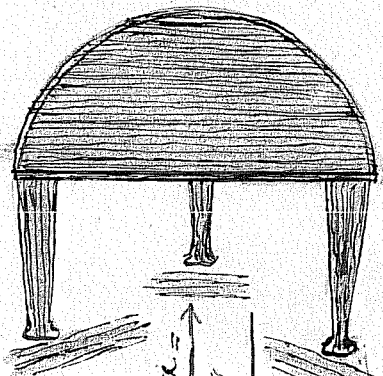

M. 8909:36.

N° 16. s. k. "Flaglämbord" med 2. "Lämnar" 1886.
Ena "Lämnar" 2" uppfälld. Stödet av ledar grind t. h.
Mått i Fvåkra.

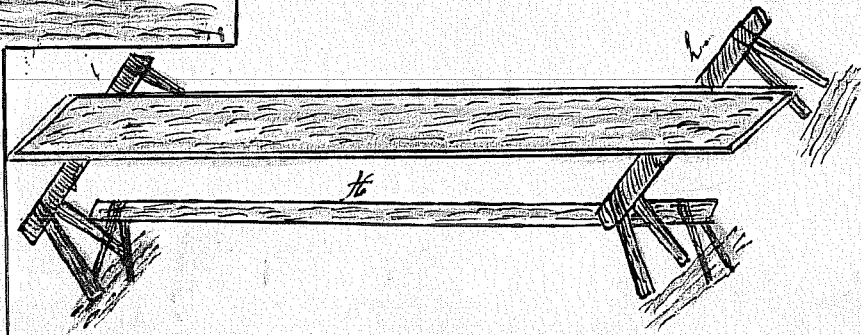

N° 17. "Draaprista" lifen,
Sammaltida Sambyrå.

N° 18. Gammal "Skänk"

N° 20. "Långbordet" g. alnar,
inbart vid bröppstap och
begravningar. Man satt
till bord, å präben 2.

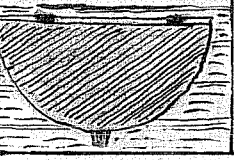
N° 19. "Svarta"
månbord.
2. Rattes ram-
man och
bildade ett
stort rumbrä.
Tillkomman kamm
efter 1850.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

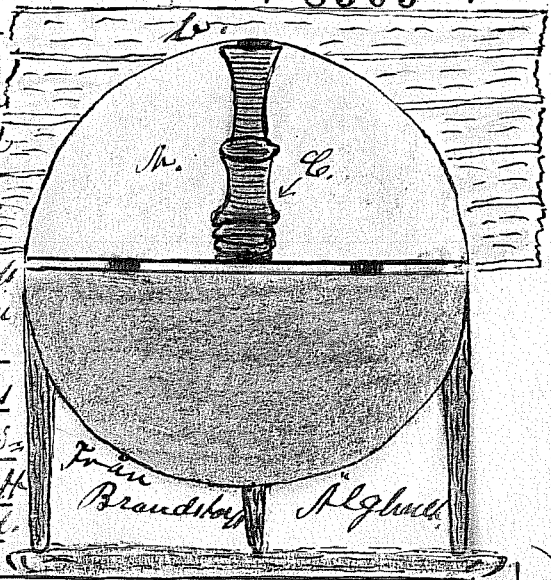
M. 8909:37.

N° 22.
Fällbord
fäst i
köksväggen

Motiv f.d.
Västmanl.
Stogfält, inb.

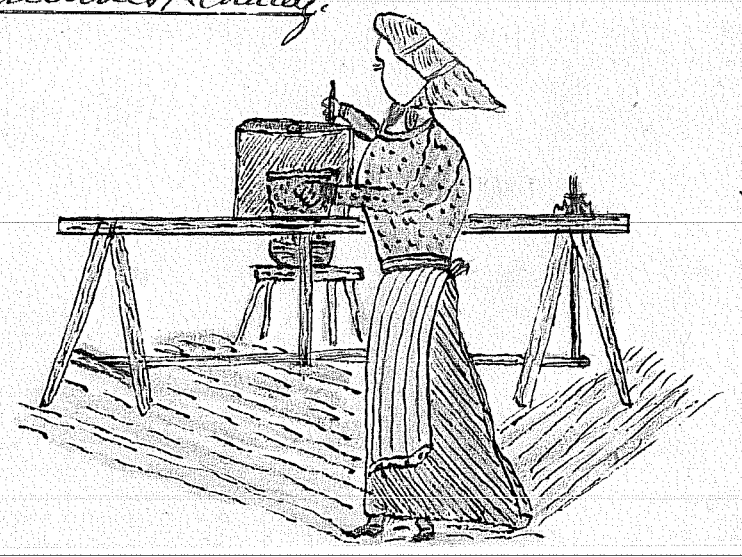

N° 23. Goffa
matbord
hade 2 kolva
månformigt
skivor.
Skivan kunde
de fällas ut
mot väggen
b. obs. sken
kunde fällas
ut med stö-
larat & till ett
stort Ruobord.

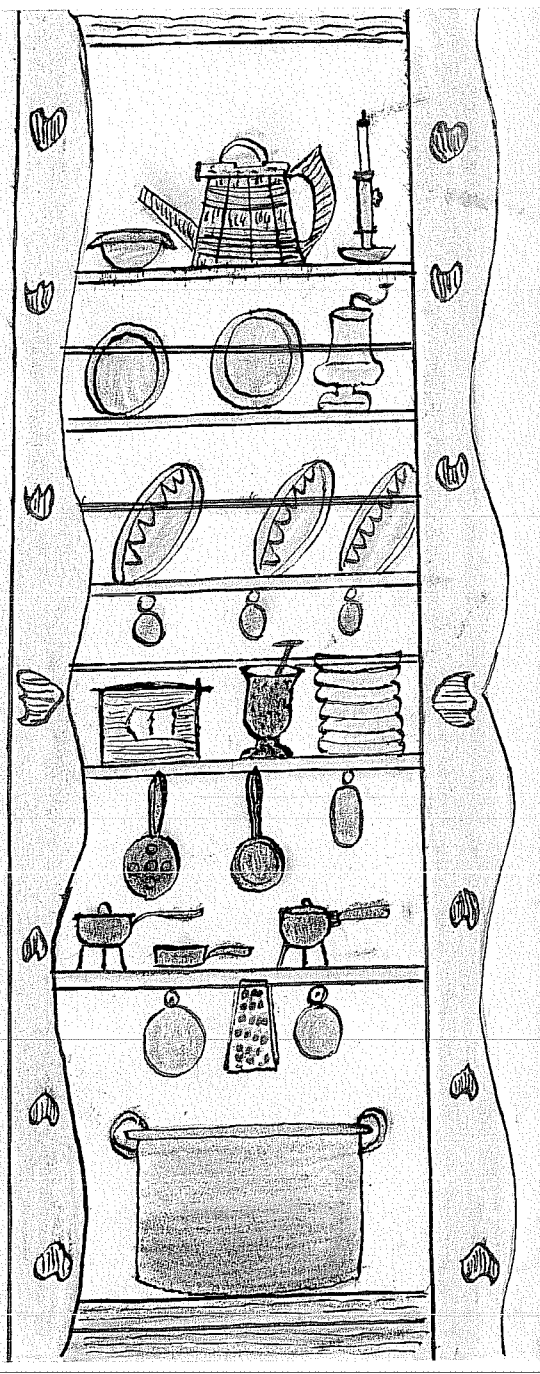
Från
Brandstug
Älgkudd.

N° 24. Min ryttar Anna maler "Gröt-
mjöl och korngryn på handkvarnen.
607 års minnesteckning.

f.d. Motiv hos Lagerhvarnen.

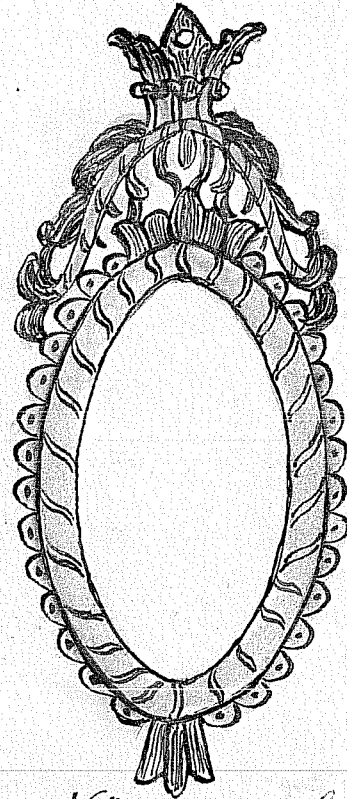
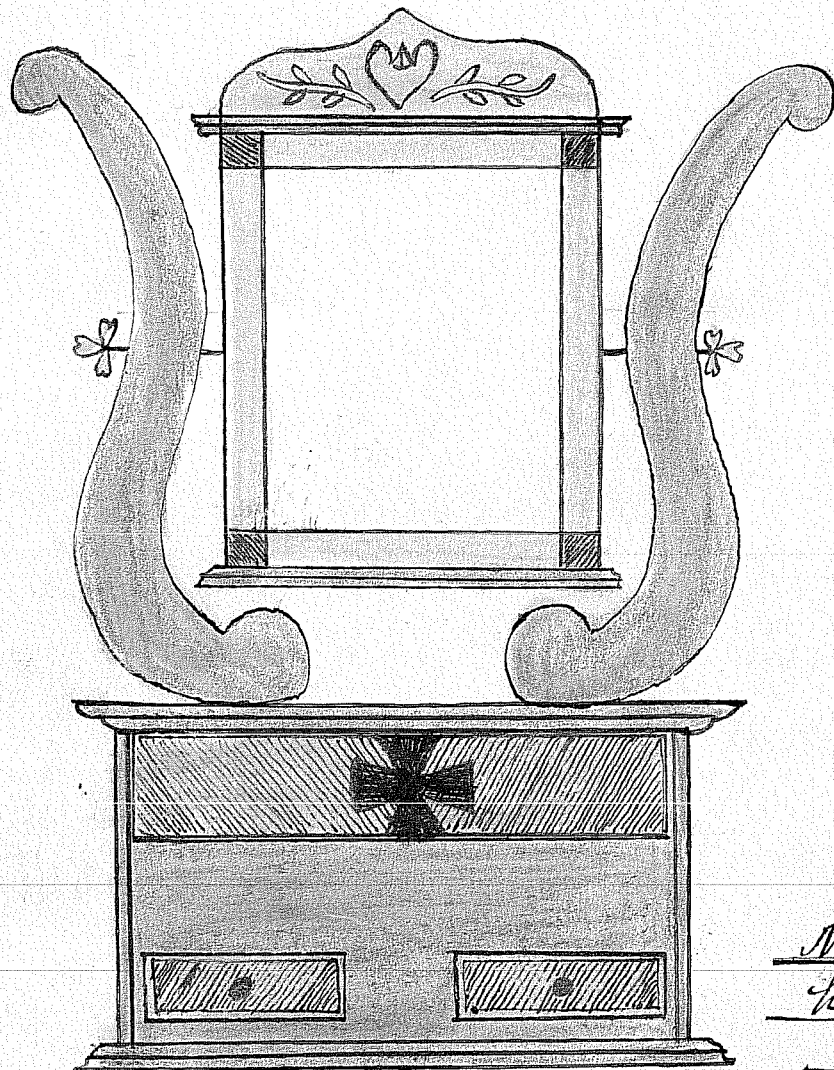
N° 27. "Kallakötta." i sin äldriga Ryttarmat.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 8909:38.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

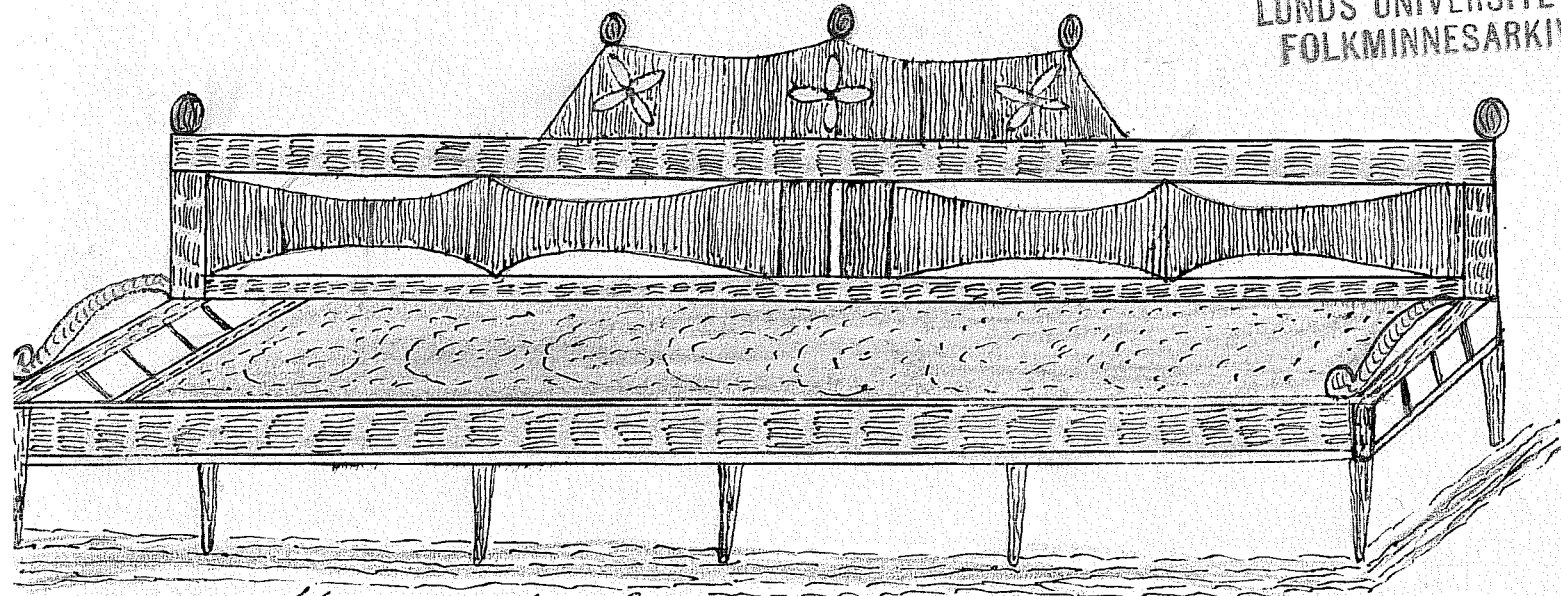
N° 26. Väggspegel (stor och
helt förgylld) anno 1785.

Motiv: Enstaka gårdens
Fagranäs, Kråkstaåla.

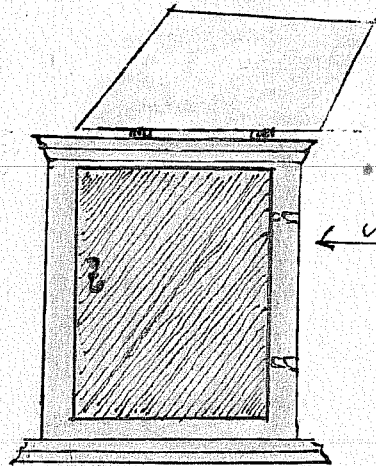
N° 25. Aldrig väcker, Toalettspiegel.
Motiv Lundby, Ålgårdsby.

M. 8909:39.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

N° 27. Vitat s.k. "Långsoffa" från tiden 1850. Obi. L.
Svidans mönster finns bevarade i bygd Lindskull,
9/2 Prästgård.

N° 28. "Trätkarmod."